

24 Αυγούστου 2010

Δελτίο Τύπου

Με αφορμή το τραγικό περιστατικό κακοποίησης και δολοφονίας 11χρονης σε χωριό της Αρκαδίας

Πηγή: *Ινστιτούτο Υγείας του Παιδιού, Διεύθυνση Ψυχικής Υγείας και Κοινωνικής Πρόνοιας, Κέντρο για τη Μελέτη και την Πρόληψη της Κακοποίησης – Παραμέλησης των Παιδιών (Δ/ντης: Γ. Νικολαΐδης)*

Τα πρόσφατα τραγικά γεγονότα στο Ελαιοχώρι Αρκαδίας που οδήγησαν στο φρικτό θάνατο μιας 11χρονης, θέτουν δυστυχώς και πάλι στην επικαιρότητα το ζήτημα της προστασίας των παιδιών από τη σεξουαλική βία. Εντύπωση έχει προκαλέσει στη σχετική δημόσια συζήτηση πως ο δράστης φαίνεται να ήταν άτομο «υπεράνω πάσης υποψίας», ενσωματωμένος κοινωνικά ενώ και το επιπρόσθετο γεγονός ότι ήταν γνωστός της οικογένειας του θύματος κάνουν το έγκλημα αυτό να μοιάζει να εκτυλίσσεται κυριολεκτικά μπροστά στα μάτια ενός ολόκληρου ανυποψίαστου χωριού.

Τα γεγονότα αυτά, ωστόσο, δεν είναι πρωτόγνωρα. Σύμφωνα με παλαιότερη έρευνα του Ι.Υ.Π. στην Ελλάδα, **οι δράστες περιστατικών σεξουαλικής κακοποίησης ανηλίκων κατά το ένα τρίτο, σχηματικά, προέρχονται από το στενό οικογενειακό πυρήνα του θύματος, κατά ένα άλλο ένα τρίτο από τον περίγυρο της πυρηνικής οικογένειας και μόνο κατά το ένα τρίτο είναι άγνωστα προς το άτυχο θύμα πρόσωπα.** Τα ευρήματα αυτά συγκλίνουν και με ανάλογα ερευνητικά δεδομένα από τις περισσότερες ανεπτυγμένες χώρες. Οι δράστες, λοιπόν, των κρουσμάτων σεξουαλικής κακοποίησης παιδιών δεν είναι ούτε κάποιος «άλλοι» εκτός της κοινωνίας μας, ούτε «περιθωριακοί», ούτε παρίες και απόβλητοι της κοινωνίας είναι κατά τα λοιπά «σαν όλους τους άλλους». Κι αυτό επάγει συγκεκριμένες προτεραιότητες στη μεθοδολογία πρόληψης και αντιμετώπισής του τόσο ειδικού αυτού φαινομένου.

Όσο, δε, για το μέγεθος του προβλήματος, πρόσφατη έρευνα του Ι.Υ.Π. στην περιφέρεια του Αιγαίου (2008) έδειξε πως **το 5,6% των κοριτσιών και το 3,6% των αγοριών ηλικίας 13 ετών ανέφεραν πως είχαν ήδη βιώσει εμπειρίες κάποιου τύπου σεξουαλικής βίας.** Παλιότερη έρευνα του Ι.Υ.Π. για όλη τη διάρκεια της παιδικής ηλικίας έως τα 18 χρόνια **ανεβάζει τα ποσοστά αυτά στο 17% για τα κορίτσια και 7-8% για τα αγόρια.** Φαίνεται, λοιπόν, πως το περιστατικό στο Ελαιοχώρι, παρά την βιαιότητά του και την τραγική του κατάληξη, ούτε μεμονωμένο μπορεί να χαρακτηριστεί δυστυχώς, ούτε πρωτοφανέρωτο. Και άρα, ο «κώδωνας του κινδύνου» έχει ηχήσει από καιρό στη χώρα μας, καθιστώντας τη λήψη άμεσων μέτρων προστασίας των παιδιών από κάθε μορφής βία επιτακτικά και απολύτως αναγκαία.

Το γεγονός, όμως, του Ελαιοχωρίου, καθώς και η οικειότητα που φαίνεται να είχαν ο δράστης και το θύμα υπογραμμίζουν και τη χρεοκοπία μιας απαρχειωμένης αντίληψης που θέλει να μη ρωτάμε τα παιδιά για τέτοια θέματα μήπως και «σκανδαλιστούν», να μη μιλάμε στα παιδιά γι' αυτά μήπως και τυχόν απολέσουν την «αθωότητά» τους. Πρόκειται για μια πέρα για πέρα ξεπερασμένη αντίληψη που τέτοια περιστατικά, όπως το πιο πρόσφατο, δείχνουν την αναποτελεσματικότητά της. Τουναντίον, οι σύγχρονες επιστημονικές αντιλήψεις διεθνώς υπαγορεύουν **τα παιδιά να ενημερώνονται με τρόπο κατάλληλο για την ηλικία τους για τα δικαιώματά τους,** να διδάσκονται πως το σώμα τους είναι δικό τους και πώς να το προστατεύουν, **να εκπαιδεύονται** στο να καταγγέλλουν άμεσα στους οικείους που εμπιστεύονται και στις Αρχές οποιαδήποτε ανεπιθύμητη σε αυτά ανάλογη εμπειρία, να ερωτώνται για να μαθαίνουν πως η σιωπή και η ενοχή είναι οι λάθος αντιδράσεις σε μια τέτοια περίπτωση.

Ίσως αν και στη χώρα μας καλλιεργούνταν αυτές οι αντιλήψεις, πολύ περισσότερα περιστατικά μπορεί να αποκαλύπτονταν και να καταγγέλλονταν, ενώ άλλα να αποφεύγονταν πριν καταλήξουν όπως εκείνο του Ελαιοχωρίου. Αυτό, με τη σειρά του σημαίνει πως η οργανωμένη πολιτεία, οι σχετικοί φορείς και οργανισμοί αλλά και η κοινωνία των πολιτών οφείλουν να αναλάβουν μια εθνικής εμβέλειας εκστρατεία ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης παιδιών και γονιών, μια εκστρατεία που να μη φοβάται να μιλήσει για το πώς τα παιδιά πρέπει να μαθαίνουν να προστατεύονται από τυχόν κακόβουλες απειλές. Στα πλαίσια αυτά, στις αρχές του Ιουλίου, το Συμβούλιο της Ευρώπης αποφάσισε να διοργανώσει μια Πανευρωπαϊκή καμπάνια κατά της γενετήσιας βίας σε βάρος των παιδιών: η Ελληνική συμμετοχή αναμένεται. Ιδού η Ρόδος...

Ο Επιστημονικός Υπεύθυνος του Προγράμματος
BECAN

Γιώργος Νικολαΐδης
Ψυχίατρος

Περισσότερες πληροφορίες:
Αννα Σαλβάνου
Υπεύθυνη Γραφείου Τύπου

Ινστιτούτο Υγείας του Παιδιού
Διεύθυνση Ψυχικής Υγείας και Κοινωνικής Πρόνοιας
Κέντρο για τη Μελέτη και την Πρόληψη της
Κακοποίησης – Παραμέλησης των Παιδιών
Φωκίδος 7,
Τη. 210 7715791
Φαξ. 2107793648
E-mail: a.salvanou@ich-mhsw.gr